

07.05.2019

Asia/9

§ 89

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien Oodin äänilevykokoelmaa

HEL 2019-002041 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Chydeniuksen ehdotuksesta.

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vänttinen

Lisätiedot

Anna-Maria Soininvaara, keskustakirjaston johtaja, puhelin: 310 85400
anna-maria.soininvaara(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää monipuolisten musiikkikirjastopalvelujen tarjoamista asiakkaille tärkeänä. Lautakunta toteaa, että kirjastolain mukaisten kirjastopalvelujen järjestämisvastuu on kaupunginkirjastolla, joka kehittää palvelujaan asiakkaiden kanssa yhdessä ja nojautuen myös tiedolla johtamisen menetelmiin.

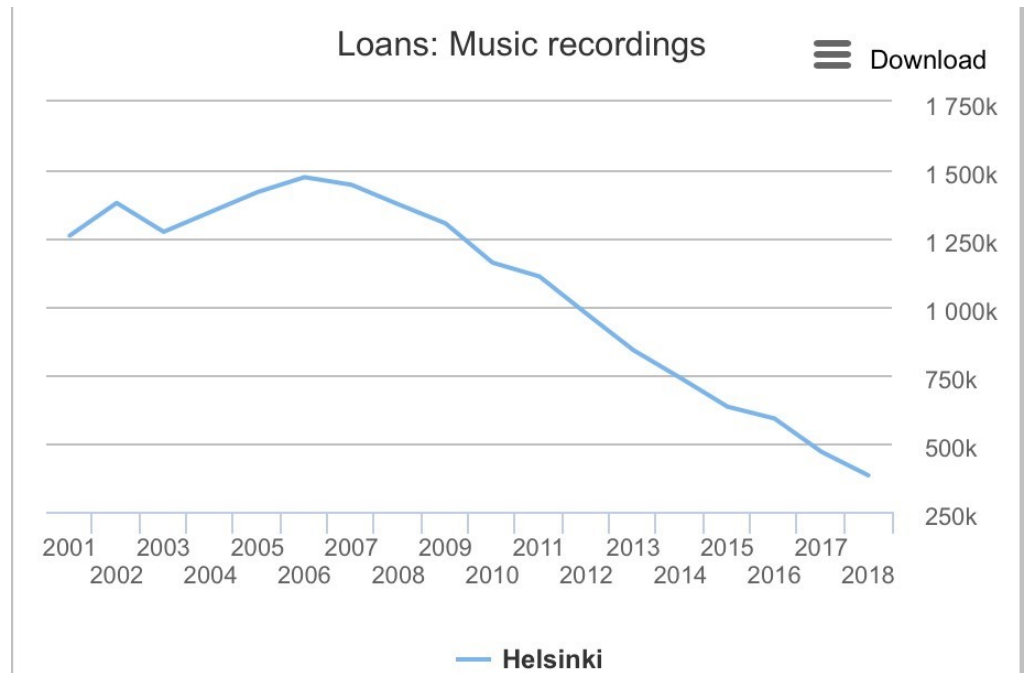
Kaupunginkirjasto luopuu kirjastojen omista kokoelmista toukokuun aikana ja siirtyy ns. kelluvaan kokoelmaan, joka parantaa kaiken aineiston saatavuutta kaikissa kirjastoissa perustuen kirjastojen profilointiin ja asiakkaiden lainauskäyttämiseen. Oodin uusi, myös asiakkaiden kanssa suunniteltu musiikkikirjastokonsepti painottuu musiikin omaehtoiseen tuottamiseen ja soitinlainaukseen sekä uusien taitojen opetteluun. Oodiin on kuitenkin lisätty cd- ja vinyylilevyjen näyttelykäyttöön hylly-yksikkö tammikuussa 2019. Pienehkö määrä cd-levyjä on siis jatkuvasti esillä ja lainattavissa myös Oodissa. Lautakunta katsoo, että tilojen varaaminen suuremmalle cd-valikoimalle ei ole Oodissa perustel-

tua musiikin käyttötottumusten ja aineistolainauksen muutosten sekä Oodin erilaisen profiloinnin vuoksi.

Keskustakirjasto Oodia suunniteltiin uudenlaisen kirjastokonseptin mukaan jo pitkään ennen avaamista. Myös asiakkaille järjestettiin työpajoja, joissa hahmoteltiin keskustakirjaston uusia palveluja, yhdessä niistä myös uutta musiikkikirjastokonseptia.

Uuden konseptin taustalla on musiikkiäänitteiden lainauksen laskutrendi, joka seuraa musiikkiäänitteiden myynnin laskua. Huippuvuonna 2006 äänitelainoja tehtiin Helsingin kaupunginkirjastossa 1 474 094 kpl ja vuonna 2018 enää 382 866 kpl. Vuotuinen lasku on ollut 15–20 prosenttia edellisvuodesta, vaikka esimerkiksi Kirjasto 10:ssä äänitteiden esillepanoon panostettiin voimakkaasti.

Kuluttajakäyttäytyminen on muuttunut, ja musiikkiäänitteiden kysyntä on korvautunut musiikin suoratoistopalveluilla, joita on saatavilla myös kirjastojen kautta. Tästä syystä Oodiin ei sijoitettu musiikkiäänitekoelmaa. Oodi on myös tietoisesti profiloitu Kansalaistorin kulttuurirakennuksista kirjallisuuden taloksi. Kirjalainausta on vuodesta 2013 alkaen ollut nousukäyrällä, mikä näkyy myös Oodin kirja- ja lainausmäärissä

Oodi on kehittäjäkirjasto, joka kokeilee ja tarjoaa uudenlaisia kirjastopalveluja ja toimii suunnannäyttäjänä myös muille kirjastoille Helsingissä ja koko Suomessa. Helsingissä on myös 36 muuta kirjastoa, jotka kaikki profiloituvat eri tavoin. Monet muutkin kirjastot ovat luopuneet vähän kysytyistä musiikkiäänitteistään ja vapauttaneet tiloja kysytyimmille palveluille. Kävelymatkan päässä Oodista ovat Töölön ja Rikhardinkadun kirjastot, joissa on edelleen runsaasti cd-levyjä. Kaupunginkirjaston laajin musiikkiäänitevalikoima on Pasilan kirjastossa, jossa on myös suurin kirjamäärä: Pasilan kirjasto onkin kaupunginkirjaston varsinainen aineistokeskus, josta kaikki aineistot liikkuvat muihin toimipisteisiin vuorokaudessa maksuttomina varauksina.

Oodiin lisättiin cd- ja vinyylilevyjen näyttelykäyttöön hylly-yksikkö tammiukuussa 2019. Pienehkö määrä cd-levyjä on näin jatkuvasti esillä myös Oodissa.

Toukokuussa 2019 Helsingin kaupunginkirjasto siirtyy niin sanottuun kellovaan kokoelmaan, jonka jälkeen eri toimipisteissä ei ole enää omia nimettyjä kokoelmia, vaan kokoelmat kehittyvät hiljaksen asiakkaiden lainauskäyttötymisen ja kirjastojen profiilien sekä hyllymäärien mukaan.

Oodi on Kansalaistorin taloista erityisesti kirjallisuuspainotteinen. Oodissa musiikkiin törmää kuitenkin useammin ja monipuolisemmin kuin monissa muissa kirjastoissa.

Toinen Oodin suunnittelua ohjaavista periaatteista oli kirjastolaissa mainittu aktiivisen kansalaisuuden idea, mm. aktiivisen harrastamisen tukeminen. Niinpä Oodissa on koko pääkaupunkiseudun laajin nuottikokoelma, soitinlainausta, harjoittelutiloja, äänitys- ja editointistudioita, sekä runsaasti erilaisia musiikkitapahtumia, konsertteja, työpajoja, luentoja ja asiakkaiden omia esiintymistilaisuuksia. Cd-levyjä Oodiin voi tilata maksutta muista kirjastoista, ja tämä onkin kaiken aineistolainauksen osalta asiakkaiden yhä yleisemmin käyttämä toimintamalli.

Lisäksi kaupunginkirjasto opastaa asiakkaita musiikin suoratoistopalvelujen käyttöön, mm. Naxos Music Library on kirjastokortilla maksutta käytettävissä myös kotoa

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 31.5.2019 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Jussi Chydeniuksen ja 14:n muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, jossa esitetään, että Keskustakirjasto Oodiin tulee saada musiikkiäänitteiden peruskokoelma. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Valtuustoaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lautakunnilta.

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vänntinen

Lisätiedot

Anna-Maria Soininvaara, keskustakirjaston johtaja, puhelin: 310 85400
anna-maria.soininvaara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutetun aloite 13022019 Chydenius Jussi, Valtuustoaloite äänilevykokoelman lisäämisestä keskustakirjasto Oodiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano